

Lärarhandledning

Nu blommar asfalten

Skrivövningar: Seluah Alsaati

För högstadiet.

Om boken:

Nu blommar asfalten består av tio noveller skrivna av deltagarna i Rabén & Sjögrens författarskola, som hölls våren 2024 under ledning av dramatikern och författaren Seluah Alsaati. Deltagarna var mellan 16 och 22 år.

Syftet med författarskolan var att ge unga chansen att utveckla sitt skrivande och få lära sig mer om textbearbetning och ett sätt för förlaget att bredda sin utgivning med nya röster och berättelser som vanligtvis inte hörs.

Under sex kurstillfällen fick deltagarna bland annat lära sig hur en berättelse byggs upp, hur man kan utveckla sina karaktärer, vad en dramaturgisk kurva är och hur ett traditionellt bokförlag jobbar med textredigering. Vid varje tillfälle deltog redaktörer och förläggare från förlaget för att stötta och hjälpa deltagarna i skrivprocessen.

Deltagarna fick sedan sätta sina kunskaper på prov genom att skriva varsin novell på valfritt tema. Det blev texter om familj, relationer, kärlek, framtid, natur och övernaturliga fenomen.

Skrivövningar:

Här har vi samlat några av övningarna från författarskolan som du som lärare kan använda i undervisningen.

GESTALTNING

Gestaltning handlar om att visa istället för att beskriva, till exempel genom att undvika adjektiv. Det gör läsningen mer levande och att läsaren sugns in i berättelsen och känner det karaktären känner.

ÖVNING 1 FLÖDESSKRIVNING

Skriv om en plats. Enda regeln är att inte sluta skriva under fem minuter.

ÖVNING 2 GESTALTA EN KÄNSLA

Välj en känsla och skriv om den utan att använda ordet för känslan. Beskriv istället vad karaktären gör, säger eller tänker.

ÖVNING 3 GESTALTA EN PERSON

Skriv om en person utan att använda adjektiv för att beskriva hans personlighet. Hur är dens kroppsspråk? Hur uttrycker den sig? Vad gör den?

Man kan tänka på det som att lägga fram bevis – vad finns det för bevis på att någon är till exempel kär/olycklig/irriterande?

KARAKTÄRER

Alla historier handlar om en karaktär som vill uppnå något. Men det finns ett problem som gör att karaktären inte kan nå målet direkt. Hur karaktären agerar för att lösa problemet är själva historien.

Gemensam diskussion

- Vilka karaktärer från filmer och böcker älskar vi och varför?
- Vilka antagonister gillar vi och varför?

ÖVNING 1 VEM ÄR DIN KARAKTÄR?

Innan du börjar skriva är det bra att veta så mycket som möjligt om din karaktär. Skriv därför ner exempelvis:

- Namn
- Ålder
- Utseende
- Jobb eller studier
- Egenskaper
- Intressen
- Speciella kännetecken eller karaktärsdrag

ÖVNING 2 VAD HAR DIN KARAKTÄR FÖR MÅL?

Vad vill karaktären uppnå i berättelsen? Exempelvis vinna eller förhindra något. Det ska vara en synlig mållinje som läsaren kan se framför sig. Målet måste vara viktigt för huvudpersonen och läsaren måste veta vad som händer om personen inte når målet.

Bestäm ett mål som ska vara motorn för din karaktär under novellen.

- Vad är målet?
- På vilket sätt kan läsaren se målet framför sig?
- Vad händer om karaktären inte når målet?

DRAMATURGI

Varje historia har en början, mitt och slut. Dramaturgi säger vad som händer och i vilken ordning. Varje del av berättelsen är som en dominobricka som leder vidare till nästa del.

ÖVNING 1 SKISSA PÅ DEN DRAMATURGISKA KURVAN FÖR DIN NOVELL.

- Början. Vilken händelse gör att karaktären börjar jaga målet?
- Mitten. Hinder på vägen. Varför får inte karaktären det den vill ha? Vad gör karaktären åt det? Varför går det inte?
- Slutet. Varför går det till slut? Eller löser det sig på något annat sätt?